

AUTHENTICATION
IN ART

Na ruim een eeuw hangen Elisabeth en Jakob weer naast elkaar

Aankoop Ruim twintig jaar was een conservator van het Mauritshuis ernaar op zoek: het portret van Jakob Omphalius, de verloofde van Elisabeth Bellinghausen. Nu is het diptiek weer compleet.

Arjen Ribbens * 29 juni 2020

Bartholomäus Bruyn de Oude (1493-1555), verlovingsportretten van Jakob Omphalius en Elisabeth Bellinghausen (ca. 1538/39, respectievelijk collectie Mauritshuis en Rijksmuseum)

Foto Mauritshuis

Vrolijk familienieuws uit het Mauritshuis: ruim een eeuw nadat ze op een veiling ruw werden gescheiden, is Elisabeth Bellinghausen herenigd met haar verloofde Jakob Omphalius. Met de aankoop van het portret van Jakob completeert het Haagse museum een uit circa 1538 daterend diptiek van de Duitse renaissanceschilder Bartholomäus Bruyn de Oude.

Een oude wens van Ariane van Suchtelen gaat daarmee in vervulling. Al zo'n twintig jaar zocht de conservator van het Mauritshuis met een half oog naar het portret van Jakob.

Het portret van Elisabeth, eigendom van het Rijksmuseum Amsterdam, is sinds 1951 in langdurig bruikleen gegeven aan het Mauritshuis. Daar hing Elisabeth in haar eentje, en lange tijd wist niemand wie haar verloofde was en waar zijn portret zich bevond.

Na archiefonderzoek, waarbij het familiewapen achter op het portret van Elisabeth een rol speelde, ontdekte Van Suchtelen in 2004 dat de vooraanstaande Keulse jurist en geleerde Jakob Omphalius de verloofde van Elisabeth was. Bovendien vond Van Suchtelen een oude zwart-witfoto van zijn portret.

Achterkant van het portret van Elisabeth, met haar familiewapen. Foto Mauritshuis

Zonder dat het Mauritshuis er lucht van kreeg, werd het portret van Jakob in mei 2019 als 'portret van een onbekende man' aangeboden bij het kleine Parijse veilinghuis Baron Ribeyre. Galerie De Jonckheere uit Genève kocht het, zonder te weten wie de man was. Een conservator van een Duits museum attendeerde een conservator in het Rijksmuseum op het portret, die op zijn beurt het Mauritshuis op de hoogte stelde. Met steun van diverse fondsen slaagde het Haagse museum er vervolgens in om het verloofde stel te herenigen.

Takje bitterzoet

Dat het verlovingsportretten zijn, blijkt uit het takje bitterzoet dat Elisabeth vasthoudt – in Keulse portretten hét attribuut van ongetrouwde stellen. Ook Elisabeths vlechten wijzen op de verlovingstijd: getrouwde vrouwen droegen hun vlechten ónder hun kapje. Elisabeth en de vermoedelijk aanzienlijk oudere Jakob huwden in 1539 en kregen 13 kinderen. Na zijn overlijden huwde Elisabeth nog een keer.

Bartholomäus Bruyn (1493-1555) portretteerde een hele generatie Keulse notabelen. Kenmerkend voor zijn portretten, zegt Van Suchtelen, zijn de levensechte detaillering van gezichten en handen, het heldere kleurgebruik en de aandacht voor de nauwgezette weergave van kostuums en rekwisieten.

Het herenigde tweeluik is vanaf woensdag drie maanden in het Mauritshuis te zien. Daarna zal het portret van Jakob een restauratiebeurt ondergaan.